

31994D0262

L 113/15

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

4.5.1994

**EUROOPA PARLAMENDI OTSUS,
9. märts 1994,
ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriva korra ja üldtingimuste kohta**

(94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom)

EUROOPA PARLAMENT,

võttes arvesse Euroopa ühenduste asutamislepinguid ja eriti Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 138e lõiget 4, Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamislepingu artikli 20d lõiget 4 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 107d lõiget 4,

võttes arvesse komisjoni arvamust,

võttes arvesse nõukogu heakskiitu

ning arvestades, et:

ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriv kord ja üldtingimused tuleksid sätestada Euroopa ühenduste asutamislepingute sätete kohaselt;

tuleks kehtestada ombudsmanile kaebuse esitamise tingimused ning ombudsmani ülesannete täitmise ja kohtu- või haldusmenetluste vaheline seos;

ombudsmanil, kes võib tegutseda ka omal algatusel, peab olema juurdepääs kõigile tema ülesannete täitmiseks vajaminevatele vahenditele; selleks on ühenduse institutsioonid ja organid kohustatud andma ombudsmanile tema palvel kogu vajaliku teabe, kui ei ole nõuetekohaselt põhjendatud alust teavet salajas hoida; see ei piira ombudsmani kohustust sellist teavet mitte avaldada; liikmesriikide ametiasutused on kohustatud andma ombudsmanile

kogu vajaliku teabe, kui sellise teabe kohta ei kehti salajasust käsitlevad õigusnormid või teabevahetust takistavad sätted; kui ombudsman ei saa vajalikku abi, teavitab ta sellest Euroopa Parlamenti, kes võtab asjakohased meetmed;

on vaja sätestada kord, mida tuleb järgida, kui ombudsmani uurimistest ilmneb haldusomavoli; lisaks tuleks ette näha, et ombudsman esitab Euroopa Parlamendile iga-aastase tööperioodi lõpus üksikasjaliku aruande;

ombudsman ja tema töötajad on kohustatud käsitlema igasugust oma ülesannete täitmisel saadud teavet salajasena; ombudsman on siiski kohustatud teavitama pädevaid asutusi faktidest, mis tema arvates võivad olla seotud kriminaalõigusega ja mis on talle teatavaks saanud tema uurimiste käigus;

tuleks ette näha ombudsmani ja liikmesriikide sama tüüpi asutuste koostöövõimalus kohaldatavate siseriiklike õigusaktide kohaselt;

Euroopa Parlament peab ombudsmani ametisse nimetama oma volituste kehtivuse alguses ja selleks ajavahemikuks nende isikute hulgast, kes on liidu kodanikud ning kelle sõltumatus ja pädevus on nõutaval viisil tagatud;

tuleks sätestada ombudsmani ülesannete lõpetamise tingimused;

ombudsman peab oma ülesandeid täitma täiesti sõltumatult ning võtma Euroopa Kohtu ees pidulikult sellise kohustuse; tuleks sätestada, milline tegevus on ombudsmani ülesannetega kokkusobimatu, samuti ombudsmani töötasu, privileegid ja immunitetid;

lisaks tuleks ette näha ombudsmani abistava sekretariaadi ametnikud ja teenistujad ning eelarve; ombudsmani asukoht on sama nagu Euroopa Parlamendil;

ombudsmani ülesanne on vastu võtta käesoleva otsuse rakendus- sätteid; lisaks tuleks ette näha teatavad üleminekusätted, mida kohaldatakse pärast Euroopa Liidu lepingu jõustumist ametisse nimetatava esimese ombudsmani suhtes,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

1. Ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriv kord ja üldtingimused sätestatakse käesoleva otsusega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 138e lõikele 4, Euroopa Sõe- ja Tera- seühenduse asutamislepingu artikli 20d lõikele 4 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 107d lõikele 4.

2. Ombudsman täidab oma ülesandeid asutamislepingutega ühenduse institutsioonidele ja organitele antud volituste kohaselt.

3. Ombudsman ei või sekkuda kohtu poolt käsitletavatesse asja- desse ega seada kahtluse alla kohtuotsuse usaldusväarsust.

Artikkel 2

1. Üldnimetatud asutamislepingute ja neis sätestatud tingimuste raames aitab ombudsman avastada haldusomavoli ühenduse insti- tutsioonide ja organite tegevuses, välja arvatud Euroopa Kohtu ja esimese astme kohtu tegevuses õigusemõistjana, ja annab soo- vitusi haldusomavoli lõpetamiseks. Mingi muu asutuse või isiku tegevuse kohta ombudsmanile kaebust esitada ei saa.

2. Liidu kodanikud või need füüsilised või juriidilised isikud, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on liidu liikmesriigis, võivad kas otse või Euroopa Parlamendi liikme kaudu esitada ombuds- manile kaebuse ühenduse institutsioonide või organite tegevuses asetleidvate haldusomavolijuhutude kohta, välja arvatud Euroopa Kohtu ja esimese astme kohtu tegevuse kohta õigusemõistjana.

Ombudsman teavitab asjaomast institutsiooni või organit kohe pärast kaebuse saamist.

3. Kaebus peab võimaldama kaebuse esitanud isiku ja kaebuse objekti tuvastamist; kaebuse esitanud isik võib nõuda, et tema kaebus jääks salajaseks.

4. Kaebus tuleb koostada kahe aasta jooksul alates kuupäevast, mil kaebuse aluseks olevad faktid kaebuse esitajale teatavaks said, ja kaebuse esitamisele peavad eelnema asjakohased haldusmenet- lused asjaomastes institutsioonides ja organites.

5. Ombudsman võib soovitada, et kaebuse esitanud isik adressee- riks selle teisele asutusele.

6. Ombudsmanile esitatud kaebused ei mõjuta haldus- või koh- tumenetlustega seotud apellatsioonkaebuste tähtaegu.

7. Kui ombudsman peab esitatud fakte käsitlevate või neid käsit- lenud kohtumenetluste tõttu teatama, et ta ei saa kaebust vastu võtta või lõpuni käsitleda, jäävad tema seni tehtud uurimiste tule- mused toimikusse ja neid rohkem ei käsitleta.

8. Ombudsmanile võib ühenduse institutsioonide ja organite ning nende ametnike ja muude teenistujate vaheliste töösuhetega seotud kaebuse esitada ainult siis, kui asjaomane isik on ära kasu- tanud sisemised haldusnõuete ja -kaebuste esitamise võimalused, eeskätt ametnike personalieeskirjade artikli 90 lõigetes 1 ja 2 nimetatud menetlused, ning kui see asutus, kelle poole pöörduti, ei ole tähtjaks vastanud.

9. Ombudsman teatab kaebuse esitanud isikule niipea kui võima- lik võetud meetmetest.

Artikkel 3

1. Ombudsman teostab omal algatusel või kaebuse alusel kõik uurimised, mida ta peab õigustatuks ühenduse institutsioonide ja organite tegevuses kahtlustatava haldusomavoli väljaselgitami- seks. Ta teatab sellest asjaomasele institutsioonile või organile, kelle esitatud tähelepanekutest võib kasu olla.

2. Ühenduse institutsioonid ja organid on kohustatud esitama ombudsmanile igasugust nõutud teavet ja võimaldama talle juur- depääsu asjaomastele toimikutele. Nad võivad sellest keelduda üksnes nõuetekohaselt põhjendatud salastatuse alusel.

Nad võimaldavad juurdepääsu liikmesriigist pärit ja õigus- või hal- dusnormidega salajaseks liigitatud dokumentidele ainult liikmes- riigi eelneva nõusoleku korral.

Nad võimaldavad juurdepääsu muudele liikmesriigist pärit dokumentidele pärast asjaomase liikmesriigi teavitamist. Artikli 4 kohaselt ei tohi ombudsman kummalgi juhul avaldada selliste dokumentide sisu.

Ühenduse institutsioonide ja organite ametnikud ja muud teenistujad peavad ombudsmani nõudmisel andma tunnistusi; nad esinevad oma haldusüksuse nimel ja juhendite kohaselt ning peavad järgima ametisaladuse hoidmise kohustust.

3. Liikmesriikide asutused on kohustatud andma ombudsmanile tema taotlusel liikmesriikide alaliste esinduste kaudu Euroopa ühenduste juures igasugust teavet, mis võib aidata välja selgitada haldusomavoli ühenduse institutsioonides või organites, kui selline teave ei ole hõlmatud salajasust käsitlevate õigus- või haldusnormidega või selle edastamist takistavate sätetega. Viimasel juhul võib asjaomane liikmesriik siiski lubada selle teabe andmist ombudsmanile tingimusel, et ombudsman kohustub seda mitte avaldama.

4. Kui ombudsman ei saa vajalikku abi, teavitab ta sellest Euroopa Parlamendi, kes võtab asjakohased meetmed.

5. Ombudsman püüab võimaluse korral koos asjaomase institutsiooni või organiga haldusomavoli kaotamiseks lahenduse leida ja kaebuse rahuldada.

6. Kui ombudsman tuvastab haldusomavoli, teatab ta sellest asjaomasele institutsioonile või organile ja esitab vajaduse korral soovituselise eelnõu. Sel viisil teavitatud institutsioon või organ saadab ombudsmanile kolme kuu jooksul üksikasjaliku arvamuse.

7. Seejärel saadab ombudsman ettekande Euroopa Parlamendile ja asjaomasele institutsioonile või organile. Ta võib oma ettekandes anda soovitusi. Ombudsman teavitab kaebuse esitanud isikut uurimiste tulemustest, asjaomase institutsiooni või organi avaldatud arvamusest ning oma soovitudest.

8. Iga-aastase tööperioodi lõpus esitab ombudsman Euroopa Parlamendile aruande oma uurimiste tulemuste kohta.

Artikkel 4

1. Ombudsman ja tema töötajad, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklit 214, Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamislepingu artikli 47 lõiget 2 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 194, ei tohi

avaldada uurimiste käigus saadud teavet või dokumente. Lisaks on nad kohustatud käsitlema salajasena igasugust teavet, mis võiks kahjustada kaebuse esitanud isikut või asjaga seotud isikuid, ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist.

2. Kui ombudsman saab uurimise käigus teada fakte, mis võivad olla seotud kriminaalõigusega, teatab ta sellest liikmesriikide alaliste esinduste kaudu Euroopa ühenduste juures viivitamatult pädevatele siseriiklikele asutustele ja vajaduse korral sellele ühenduse institutsioonile, kellele on distsiplinaarvõim asjaomase ametniku või teenistuja üle ja kes võib kohaldada Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokolli artikli 18 teist lõiku. Ombudsman võib ka teatada asjaomasele ühenduse institutsioonile või organile faktidest, mis asetavad nende personali liikme käitumise distsiplinaarsest seisukohast kahtluse alla.

Artikkel 5

Kuivõrd see võib aidata ombudsmani uurimisi tõhustada ning paremini kaitsta talle kaebusi esitavate isikute õigusi ja huve, võib ombudsman teha koostööd liikmesriikide sama tüüpi asutustega tingimusel, et ta järgib siseriiklike kohaldatavaid õigusakte. Ombudsman ei või sel viisil nõuda juurdepääsu dokumentidele, millele tal artikli 3 kohaselt juurdepääsu ei oleks.

Artikkel 6

1. Ombudsmani nimetab ametisse Euroopa Parlament pärast Euroopa Parlamendi valimist sellega samaks ametiajaks. Ametiaja lõppemisel võib ombudsmani tagasi nimetada.

2. Ombudsman valitakse liidu kodanike hulgast, kellele on täielikud kodaniku- ja poliitilised õigused, kelle sõltumatus on tagatud, kes vastavad oma riigi kõrgeimastes kohtuametitesse nimetamise tingimustele või kellel on ombudsmani ülesannete täitmiseks vajalik pädevus ja kogemused.

Artikkel 7

1. Ombudsmani ülesanded lõpevad tema ametiaja lõppemise, ametist lahkumise või töölt vabastamise korral.

2. Välja arvatud töölt vabastamise korral, jääb ombudsman ametisse kuni tema ametijärglase nimetamiseni.

3. Ombudsmani ülesannete enneaegse lõppemise korral nimetatakse tema ametijärglane kolme kuu jooksul alates ametikoha vabanemisest parlamendi järelejäanud ametiajaks.

Artikkel 8

Ombudsmani, kes enam ei vasta tema ülesannete täitmiseks vajalikele tingimustele või kes on süüdi väärastajamises, võib Euroopa Kohus Euroopa Parlamendi taotlusel töölt vabastada.

Artikkel 9

1. Ombudsman täidab oma ülesandeid täiesti sõltumatult ühenduste ning liidu kodanike üldistes huvides. Nende ülesannete täitmisel ta ei taotle ega saa juhiseid üheltki valitsuselt ega muult organilt. Ta hoidub igasugusest tegevusest, mis ei vasta tema ülesannete laadile.

2. Ülesandeid täitma asudes võtab ombudsman Euroopa Kohtu ees pidulikult kohustuse täita oma ülesandeid täiesti sõltumatult ja erapooletult ning lubab oma ametiaja jooksul ja selle järel austada sellest tulenevaid kohustusi ning eriti oma kohustust käituda ausalt ja diskreetselt teatavate ametite või soodustuste vastuvõtmisel pärast oma ametiaja lõppemist.

Artikkel 10

1. Ombudsman ei tohi oma ametiaja jooksul võtta endale muid poliitilisi või haldusülesandeid ega töötada muul tasustataval või mittetasustataval ametikohal.

2. Töötasu, toetuste ja pensioni osas võrdsustatakse ombudsman Euroopa Kohtu kohtunikuga.

3. Ombudsmani ning tema sekretariaadi ametnike ja teenistujate suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste privileegide ja immuniitide protokollide artikleid 12-15 ja 18.

Artikkel 11

1. Ombudsmani abistab sekretariaat, selle juhataja nimetab ametisse ombudsman.

2. Ombudsmani sekretariaadi töötajate ja teenistujate kohta kehtivad määrused ja eeskirjad, mida kohaldatakse Euroopa ühenduste ametnike ja teiste teenistujate suhtes. Nende arv määratakse igal aastal kindlaks eelarvemenetluse käigus. ⁽¹⁾

3. Ombudsmani sekretariaati määratud Euroopa ühenduste ja liikmesriikide teenistujate lähetamine toimub teenistuse huvides ning neile tagatakse automaatne ennistamine institutsiooni, kust nad on pärit.

4. Sekretariaadi personaliga seotud küsimustes on ombudsmani seisund samasugune kui asutustel Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade artikli 1 tähenduses.

Artikkel 12

Ombudsmani eelarve lisatakse Euroopa ühenduste üldeelarve I jaole (parlament).

Artikkel 13

Ombudsmani asukoht on sama nagu Euroopa Parlamendil. ⁽²⁾

Artikkel 14

Ombudsman võtab vastu käesoleva otsuse rakendussätteid.

Artikkel 15

Esimene pärast Euroopa Liidu lepingu jõustumist ametisse nimetatav ombudsman määratakse parlamendi järelejäanud ametiajaks.

Artikkel 16

Euroopa Parlament sätestab oma eelarves töötajatele ja ainelisele varale kuuluvad rahalised vahendid, mida esimene ombudsman vajab oma ülesannete täitmiseks pärast ametisse nimetamist.

Artikkel 17

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas*. Käesolev otsus jõustub selle avaldamise päeval.

Strasbourg, 9. märts 1994

Euroopa Parlamendi nimel
president
Egon KLEPSCH

⁽¹⁾ Kolme institutsiooni ühisavalduses esitatakse juhtpõhimõtted ombudsmani teenistuses olevate töötajate arvu kohta ning uurimiste teostamiseks ajutiselt või lepingu alusel palgatavate töötajate staatuse kohta.

⁽²⁾ Vt liikmesriikide valitsuste esindajate ühisel kokkuleppel tehtud otsus Euroopa ühenduste institutsioonide ja teatavate organite ning ametiasutuste asukoha kohta (EÜT C 341, 23.12.1992, lk 1).